

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL VYTAUTO ŪSO IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2016 m. rugpjūčio 31 d. Nr. 242-379
Vilnius

Lietuvos bankas gavo V. Ū. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2016 m. kovo 24 d. eismo įvykyje buvo apgadintas pareiškėjui priklausantis automobilis „Mazda 5“, valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*). Eismo įvykio deklaracijoje atsakingu už automobilio „Mazda 5“ apgadinius prisipažino automobilio „Toyota Corolla“ valdytojas, kurio civilinė atsakomybė eismo įvykio metu buvo apdrausta AB „Lietuvos draudimas“.

2015 m. kovo 25 d. pareiškėjas kreipėsi į UAB „Kauno nepriklausomų autoekspertų biuras“ prašydamas įvertinti transporto priemonę po eismo įvykio. UAB „Kauno nepriklausomų autoekspertų biuras“ nustatė, kad transporto priemonės „Mazda 5“ rinkos vertė yra 3 450 Eur, likutinė vertė – 1 140 Eur, transporto priemonės žalos nustatymo paslaugos 200 Eur, todėl pareiškėjo apytikslis patirtas nuostolis yra 2 510 Eur ($3\,450 - 1\,140 + 200 = 2\,510$ Eur).

2015 m. kovo 29 d. pareiškėjas pateikė draudikui apžiūrėti savo automobilį. Draudiko ekspertas minėtą automobilį apžiūrėjo iš išorės ir surašė Transporto priemonės techninės apžiūros aktą (toliau – Aktas). Akte nurodyta, kad „sugadinimai ir defektai įvertinami išoriškai apžiūrint automobilį. Galimi paslėpti defektai, kurie gali išaiškėti remonto metu. Tuo atveju, prieš juos pašalinant, apie tai raštiškai turi būti pranešta AB „Lietuvos draudimas“, kurio darbuotojas surašys papildomas apžiūros aktą. Po remonto pretenzijos nepriimamos ir už atliktus papildomus remonto darbus bei pakeistas dalis, nenurodytas šiame akte, draudimo išmoka nemokama.“ Pareiškėjas surašytą aktą pasirašė, taigi patvirtino sutinkąs su akte nurodyta informacija.

Draudikas 2016 m. balandžio 1 d., naudodamas „Audatex“ programą, įvertino išorinius užfiksuotus defektus teorinių skaičiavimų būdu, sudarė preliminarią sąmatą ir nustatė 1 324,07 Eur žalą.

2016 m. balandžio 15 d. pareiškėjas pateikė draudikui UAB „Kauno nepriklausomų autoekspertų biuras“ sudarytą ataskaitą Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Ataskaita Nr. 1).

2016 m. balandžio 20 d. draudiko darbuotojai, įvertinę Ataskaitoje Nr. 1 pateiktus duomenis ir nustatę papildomus automobilio „Mazda 5“ sugadinius, kurie pirminės apžiūros metu nebuvo matomi, taip pat atsižvelgdami į tai, kad transporto priemonės remontas yra ekonomiškai netikslingas, o transporto priemonė laikoma sunaikinta, perskaičiavo draudimo išmoką pagal automobilio „Mazda 5“ vardinę vertę, likutinę vertę ir skirtumą tarp vardinės ir likutinės vertės.

2016 m. balandžio 20 d. draudikas atsižvelgdamas į išvadoje nurodytą transporto priemonės likutinę vertę išmokėjo pareiškėjui 2 230 Eur.

2016 m. balandžio 25 d. pareiškėjas pateikė pretenziją, kurioje nurodė nesutinkantis su apskaičiuotu draudimo dydžiu ir paprašė atlyginti padarytus nuostolius, įskaitant nepriklausomų ekspertų samdymo išlaidas ir sumokėti visą Ataskaitoje Nr. 1 nurodytą 2 510 Eur sumą.

Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjo reikalavimu, kreipėsi į UAB „Finance property“,

kuri įrašyta į išorės turto arba verslo vertinimo veikla turinčių teisę verstis asmenų sąrašą, dėl pareiškėjo eismo įvykyje patirto nuostolio nustatymo.

2016 m. gegužės 3 d. draudikas gavo UAB „Finance property“ sudarytą transporto priemonės vertinimo ataskaitą (Ataskaita Nr. 2). Įvertinęs joje išdėstytus duomenis draudikas išmokėjo pareiškėjui papildomą 50 Eur draudimo išmoką ir išsiuntė pareiškėjui pranešimą apie žalos atlyginimą, jame paaiškino, kaip buvo apskaičiuota tokio dydžio draudimo išmoka.

2016 m. birželio 6 d. Lietuvos bankas gavo pareiškėjo kreipimąsi dėl ginčo su draudiku nagrinėjimo. Pareiškėjas teigė, kad iš pradžių draudikas apskaičiavo nepagrįstai mažą draudimo išmoką, todėl pareiškėjas kreipėsi į nepriklausomus ekspertus ir šie apskaičiavo daug didesnę draudimo išmoką. Pareiškėjas pažymėjo, kad, gavęs Ataskaitą Nr. 1, draudikas perskaičiavo draudimo išmoką ir išmokėjo papildomą sumą, tačiau ji neatitiko Ataskaitoje Nr. 1 nurodytos pareiškėjui atlygintinos sumos. Pareiškėjas pabrėžė, kad draudiko pasirinkta UAB „Finance property“ (sudarė Ataskaitą Nr. 2) nėra priimtina: ji nėra nepriklausoma, nes administruoja draudžiamųjų įvykių bylas. Pareiškėjas reikalauja, kad draudikas išmokėtų visą Ataskaitoje Nr. 1 nurodytą sumą, įskaitant nepriklausomo eksperto samdymo išlaidas.

Lietuvos bankas gavo draudiko atsiliepimą, kuriame nurodyta, kad Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPDĮ) 15 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad turtui padarytos žalos dydį nustato draudikas, remdamasis dokumentais, įrodančiais padarytos žalos dydį, atsižvelgęs į visas bylai reikšmingas aplinkybes. Draudikas informavo, kad apžiūrėjo apgadintą automobilį, įvertino eismo įvykio padarinius ir apskaičiavo draudimo išmoką remdamasis įstatymo nuostatomis. 2016 m. balandžio 29 d. draudikas nustatė, kurios dalys turi būti keičiamos, o kurios remontuojamos ir sudarė teorinę apgadintos transporto priemonės remonto sąmatą. Sudarant sąmatą (1 324,07 Eur), buvo nustatyti visi transporto priemonės sugadinimai, kiek buvo objektyviai galima nustatyti neišardžius transporto priemonės. Draudikas tvirtino, kad pareiškėjas nepateikė pastabų dėl surašyto Akto, kuriame nurodyta (pastabų 2 punktas), kad sugadinimai ir defektai įvertinami išoriškai apžiūrint automobilį, kad galimi paslėpti defektai, kurie gali išaiškėti remontuojant transporto priemonę, tokiu atveju, prieš juos pašalinant, apie tai raštiškai turi būti pranešta draudikui, tuomet bus surašytas papildomas apžiūros aktas. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjas sužinojęs apie papildomus sugadinimus turėjo kreiptis į draudiką, kad draudiko atstovas surašytų papildomą transporto priemonės apžiūros aktą, įvertintų ir užfiksuotų vėliau paaiškėjusius defektus bei sudarytų naują remonto sąmatą, tačiau pareiškėjas apie tai draudiko neinformavo, nebendradarbiavo ir, prieš kreipdamasis į draudiką, pirmiausia transporto priemonę pateikė įvertinti UAB „Kauno nepriklausomų autoekspertų biuras“.

Draudikas savo atsisakymą tenkinti pareiškėjo reikalavimą grindžia tuo, kad Ataskaita Nr. 1 neturi *prima facie* (didesnės išankstinės įrodomosios galios) ir yra lygiavertis įrodymas vertinant padarytą žalą bei apskaičiuojant nuostolio dydį, įstatymai nenustato draudiko pareigos mokėti draudimo išmoką pagal nepriklausomo turto vertinimo ataskaitą. Draudikas teigia, kad nukentėjęs asmuo turi teisę pateikti nepriklausomų turto vertintojų ataskaitą, tačiau už tai turi sumokėti savo lėšomis. Draudikas atkreipė dėmesį, kad su pareiškėjo pateikta Ataskaita Nr. 1 susipažino, įvertino joje išdėstytus duomenis ir nustatė papildomus pareiškėjo transporto priemonės sugadinimus, tuomet buvo imtasi kitų atitinkamų veiksmų. Draudikas pabrėžė, kad pareiškėjas kreipėsi į draudiką ir jam pateikė apžiūrėti transporto priemonę 2016 m. kovo 29 d., tačiau į nepriklausomus vertintojus pareiškėjas kreipėsi ir Ataskaita Nr. 1 buvo sudaryta dar 2016 m. kovo 25 d., t. y. iki kreipimosi į draudiką. Todėl, draudiko nuomone, pareiškėjas kreipėsi į nepriklausomus turto vertintojus ne siekdamas apginti savo pažeistas teises, bet elgdamasis iš anksto nesąžiningai ir nesilaikydamas Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (6.38 straipsnio 3 dalyje) įtvirtinto šalių bendradarbiavimo principo. Draudiko nuomone, Ataskaitoje Nr. 2 taip pat nepagrįstai į nuostolio dydį yra įtrauktos išlaidos, skirtos nepriklausomo turto vertintojo samdymo paslaugoms atlyginti, nes šios išlaidos nėra priežastiniu ryšiu susiję su eismo įvykiu ir eismo įvykio kaltininko pareiškėjui padarytos žalos atlyginimu.

Atmesdamas pareiškėjo keliamus reikalavimus, draudikas pažymėjo, kad Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 795 (toliau – Taisyklės), 14 punkte nustatyta, kad žalos dėl turto sunaikinimo dydis nustatomas pagal sunaikinto turto rinkos vertę iki sunaikinimo ir likutinę vertę, o turtas laikomas sunaikintu, kai jį remontuoti ekonomiškai netikslinga. Turta ekonomiškai remontuoti netikslinga, jeigu būtinosios remonto išlaidos yra lygios 75 procentams turto vertės iki eismo įvykio arba didesnės. Draudikas informavo, kad, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. 17 ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. 101 patvirtinta transporto priemonės vertinimo tvarka ir kelių transporto priemonių vertinimo instrukcija, iš atliktos transporto priemonės apžiūros ir nepriklausomų turto vertintojų Ataskaitoje Nr. 1 užfiksuotų sugadinimų nustatė transporto priemonės vardinę vertę – 3 500 Eur ir likutinę vertę – 1 270 Eur, todėl išmokėjo pareiškėjui 2 230 Eur draudimo išmoką. Be to, draudikas norėdamas visiškai patenkinti pareiškėjo interesus savo lėšomis papildomai kreipėsi į UAB „Finance property“. Pastaroji Ataskaitoje Nr. 2 nustatė, kad transporto priemonės vardinė vertė yra 3 540 Eur, o likutinė vertė – 1 260 Eur. Atsižvelgdamas į tai draudikas pareiškėjui papildomai sumokėjo 50 Eur, t. y. iš viso sumokėjo pareiškėjui 2 280 Eur. Iš ginčo medžiagos matyti, kad du turto vertintojai apskaičiavo skirtingą to paties turto vertę, o turto vertinimas yra subjektyvi vertintojo veikla, kuri priklauso nuo daugelio faktorių, taip pat ir nuo pasirenkamų skelbimų – kiekvienas turto vertintojas yra laisvas pasirinkti skirtingus kriterijus (transporto priemonės komplektaciją, ridą, salono būklę ir kt.) ir suteikti jiems skirtingą reikšmę, todėl objektyvaus nuostolio dydžio neįmanoma nustatyti ir nei viena ataskaita neturi didesnės įrodomosios galios. Draudikas nurodė, kad du turto vertintojai ir draudiko ekspertas apskaičiavo 3 skirtingus nuostolio dydžius – draudikas nustatė 2 230 Eur nuostolį, Ataskaitoje Nr. 1 nustatytas 2 310 Eur nuostolis, o Ataskaitoje Nr. 2 – 2 280 Eur.

Draudikas atsisako tenkinti pareiškėjo reikalavimą išmokėti papildomą draudimo išmoką, nes, jo nuomone, pareiškėjui išmokėti 2 280 Eur yra pakankama suma siekiant atstatyti pareiškėją į iki eismo įvykio buvusią padėtį.

Dėl pareiškėjo keliamo reikalavimo atlyginti nepriklausomų turto vertintojų sandymo išlaidas draudikas pažymėjo, kad, pagal TPVCAPDĮ 15 straipsnio nuostatas, turto vertinimo išlaidos atlyginamos išimtinai tik tais atvejais, kai draudikas neįvykdė savo pareigos apžiūrėti turtą. TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę savo iniciatyva ir savo lėšomis papildomai kreiptis į ekspertus dėl padarytos žalos dydžio nustatymo. Draudikas pakartotinai atkreipė dėmesį, kad pareiškėjas nebendradarbiavo ir nesistengė kuo greičiau pateikti savo transporto priemonės apžiūrai, kaip to reikalauja teisės aktų nuostatos (TPVCAPDĮ 15 straipsnio 2 dalis), o pirmiausia kreipėsi į nepriklausomus turto vertintojus. Draudikas nurodė, kad nepriklausomų turto vertintojų nuostolių skaičiavimo paklaida yra simbolinė, todėl mano, kad sąžiningai apskaičiavo nuostolio dydį ir, pareiškėjo keliamas reikalavimas turėtų būti netenkinamas.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Nagrinėjamu atveju tarp šalių kilo ginčas dėl draudimo išmokos dydžio draudikui atsisakius perskaičiuoti draudimo išmoką pagal pareiškėjo pateiktą Ataskaitą Nr. 1. Siekiant įvertinti pareiškėjo draudikui keliamo reikalavimo pagrįstumą, reikia nustatyti, ar draudikas

pagrįstai atsisako perskaičiuoti ir išmokėti papildomą draudimo išmoką pagal pareiškėjo pateiktą Ataskaitą.

Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo pagrindus ir principus įtvirtina TPVCAPDĮ. Pagal TPVCAPDĮ 3 straipsnio 2 dalies nuostatas, privalomojo draudimo sutartimi apdraudžiama draudimo sutartyje ir (arba) transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijime nurodytą transporto priemonę naudojančių valdytojų civilinė atsakomybė dėl žalos padarymo. Įvykus draudžiamajam eismo įvykiui, draudikas įpareigojamas išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią nukentėjusio trečiojo asmens (nagrinėjamu atveju – pareiškėjo) nuostolius, kurie buvo padaryti draudiko bendrovėje transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu apdrausta transporto priemonė. TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (arba) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį.

Nagrinėjamu atveju draudiko darbuotojas apžiūrėjo eismo įvykyje sugadintą transporto priemonę ir jos sugadinimai buvo surašyti Akte. Akte nurodyta, kad „sugadinimai ir defektai įvertinami išoriškai apžiūrint automobilį. Galimi paslėpti defektai, kurie gali išaiškėti remonto metu. Tuo atveju, prieš juos pašalinant, apie tai raštiškai turi būti pranešta AB „Lietuvos draudimas“, kurio darbuotojas surašys papildomos apžiūros aktą. Po remonto pretenzijos nepriimamos ir už atliktus papildomus remonto darbus bei pakeistas dalis, nenurodytas šiame akte, draudimo išmoka nemokama.“ Pareiškėjas surašytą aktą pasirašė, taigi patvirtino sutinkąs su akte nurodyta informacija.

Išnagrinėjus pareiškėjo pateiktą Ataskaitą Nr. 1 ir draudiko užsakyto nepriklausomo turto vertintojo surašytą Ataskaitą Nr. 2, matyti, kad žalos dėl turto sunaikinimo dydis buvo nustatomas pagal sunaikinto turto rinkos vertę iki sunaikinimo ir likutinę vertę. Pagal Taisyklių 14 punktą, turtas laikomas sunaikintu, kai jį remontuoti ekonomiškai netikslinga. Turtą ekonomiškai remontuoti netikslinga, jeigu būtiniosios remonto išlaidos yra lygios 75 procentams turto vertės iki eismo įvykio arba didesnės. Ataskaitoje Nr. 1 nustatyta transporto priemonės vardinė vertė – 3 500 Eur ir likutinė vertė – 1 270 Eur, o Ataskaitoje Nr. 2 nustatyta transporto priemonės vardinė vertė – 3 540 Eur, o likutinė vertė – 1 260 Eur.

TPVCAPDĮ 12 straipsnio 2 dalyje numatyta pretenziją dėl padarytos per eismo įvykį žalos teikiančio asmens pareiga pateikti draudikui turimus eismo įvykio ir žalos įrodymus, padėti draudikui nustatyti įvykio aplinkybes ir žalos dydį, laikytis draudiko nurodymų, jeigu jie buvo duoti, leisti draudikui ištirti per eismo įvykį padarytos žalos priežastis ir nustatyti jos dydį. TPVCAPDĮ 19 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad išmoka mokama, kai yra nustatytas draudžiamąjo įvykio faktas ir žalos dydis, o nukentėjęs trečiasis asmuo pateikė atsakingam draudikui turimus eismo įvykio ir žalos įrodymus, laikėsi draudiko nurodymų, jeigu jie buvo duoti, leido draudikui susipažinti su dokumentais, galinčiais įrodyti padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį, taip pat suteikė galimybę ištirti per eismo įvykį padarytos žalos priežastis ir nustatyti jos dydį, atsižvelgdamas į TPVCAPDĮ 15 straipsnio nuostatas išsaugojo sugadintą transporto priemonę ar kitą turtą tokį, koks jis buvo po eismo įvykio, ir pretenziją dėl padarytos žalos pateikė per TPVCAPDĮ 16 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą. Jei nukentėjęs trečiasis asmuo nevykdė ar netinkamai vykdė šioje dalyje nurodytus įpareigojimus ir tai turėjo įtakos žalos padarymo aplinkybių tyrimui ar padidino žalą, draudikas gali sumažinti išmoką. Taisyklių 47 punkte nustatyta, kad atsakingas draudikas moka draudimo išmoką nukentėjusiam trečiajam asmeniui, jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo įvykdė TPVCAPDĮ numatytas pareigas: pateikė atsakingam draudikui pretenziją ir bendru eismo įvykio dalyvių sutarimu užpildytą ir pasirašytą eismo įvykio deklaraciją, iš kurios teksto galima išsiaiškinti eismo įvykio dalyvius, jo aplinkybes, schemą (jeigu apie eismo įvykį nebuvo pranešta policijai), taip pat turimus eismo įvykio aplinkybių ir žalos įrodymus, atsižvelgdamas į TPVCAPDĮ 15 straipsnio nuostatas, išsaugojo ir leido apžiūrėti sugadintą transporto priemonę ar kitą turtą tokį, koks jis buvo po eismo įvykio, laikėsi atsakingo draudiko nurodymų, jeigu jie buvo duoti, suteikė galimybę ištirti eismo įvykio

metu padarytos žalos priežastis ir nustatyti jos dydį, leido atsakingam draudikui susipažinti su dokumentais, galinčiais įrodyti eismo įvykio metu padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. TPVCAPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad atsakingas draudikas moka per eismo įvykį nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos per eismo įvykį padarytos žalos dydžio išmoką, neviršijančią TPVCAPDĮ 11 straipsnyje nustatytą draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos, padarytos per eismo įvykį, atlyginimo.

Sistemiškai aiškinant minėtas TPVCAPDĮ ir Taisyklių normas darytina išvada, kad draudiko galimybė tinkamai ištirti įvykį ir nustatyti teisingą žalos dydį priklauso nuo to, ar nukentėjęs trečiasis asmuo tinkamai vykdo TPVCAPDĮ ir Taisyklėse numatytas pareigas. TPVCAPDĮ ir Taisyklių normos numato nukentėjusio trečiojo asmens pareigą padėti draudikui nustatyti eismo įvykio metu padarytos žalos dydį, leisti apžiūrėti sugadintą transporto priemonę, suteikti galimybę ištirti padarytos žalos priežastis. Nukentėjusiam trečiajam asmeniui nevykdant minėtų pareigų, apsunkinama draudiko galimybė tinkamai ištirti įvykį ir nustatyti teisingą žalos dydį, todėl draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoką arba jos nemokėti.

Pažymėtina, kad pareiškėjas kreipėsi į draudiką ir jam pateikė apžiūrėti transporto priemonę 2016 m. kovo 29 d., tačiau į nepriklausomus vertintojus pareiškėjas kreipėsi ir Ataskaita Nr. 1 buvo sudaryta dar 2016 m. kovo 25 d., t. y. iki kreipiantis į draudiką. Pažymėtina ir tai, kad pareiškėjas, kreipdamasis į draudiką ir pateikdamas transporto priemonę apžiūrai, taip pat neinformavo draudiko ir jam nepateikė Ataskaitos Nr. 1, kurią jau buvo gavęs.

Pažymėtina, kad draudimo sutarties šalių santykiuose, be kitų bendrųjų prievolių vykdymo principų (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (CK) 6.38 straipsnis), yra ypač svarbus draudimo sutarties šalių bendradarbiavimo (kooperavimosi) principas, pagal kurį šalys privalo padėti įgyvendinti viena kitai savo teises ir vykdyti pareigas (CK 6.38 straipsnio 3 dalis). Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju būtina atsižvelgti ir į tai, kad nepriklausomo turto vertintojo ir draudiko išmokėtos žalos dydis skiriasi tik 30 Eur, o prievolės turi būti vykdomos tinkamai, sąžiningai ir kuo ekonomiškiau kitai šaliai būdu. Pareiškėjas visų pirma turėjo draudikui pateikti transporto priemonę apžiūrai, o ne pirmiausiai kreiptis į nepriklausomus turto vertintoją, nes šis apskaičiuodamas transporto priemonei padarytos žalos dydį įtraukė ir išlaidas už suteiktas paslaugas. Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad pareiškėjas nebendradarbiavo su draudiku, nepadėjo jam įvykdyti pareigų, nors turėjo galimybių dėti daugiau pastangų, siekdamas padėti draudikui nustatyti teisingą žalos dydį – pirmiausia pateikti automobilį draudikui, o ne turto vertintojams, taip pat informuoti draudiką apie turimą Ataskaitą Nr. 1.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad pareiškėjas nevykdė TPVCAPDĮ ir Taisyklėse numatytos pareigos padėti draudikui nustatyti per eismo įvykį padarytos žalos dydį, prieš kreipdamasis į nepriklausomus turto vertintojus nesuteikė galimybės ištirti eismo įvykio metu padarytos žalos dydžio, nebendradarbiavo su draudiku, todėl draudikas pagrįstai atsisako perskaičiuoti draudimo išmoką pagal pareiškėjo pateiktą Ataskaitą Nr. 1, o pareiškėjo reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Atsižvelgiant į pareiškėjo reikalavimą atlyginti nepriklausomų turto vertintojų sandymo išlaidas (200 Eur), pažymėtina, kad neteisminio vartojimo ginčų tvarką reglamentuojančio Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad priimant sprendimą dėl ginčo esmės turi būti sprendžiama dėl vartotojo patirtų išlaidų, susijusių su vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūra (įskaitant būtinas ekspertizės ar laboratorinių tyrimų išlaidas, išlaidas advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti ir vertimo išlaidas), atlyginimo proporcingai patenkintų vartotojo reikalavimų daliai. Pažymėtina, kad analogiškos nuostatos yra įtvirtintos ir Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 62 punkte.

Kadangi nagrinėjamo ginčo atveju pareiškėjo reikalavimai išmokėti papildomą draudimo išmoką, kaip skirtumą tarp jau išmokėtos draudimo išmokos (2 280 Eur) ir Ataskaitoje Nr. 1 nurodytos sumos (2 310 Eur), t. y. 30 Eur, įvertinti kaip nepagrįsti ir todėl atmestini,

netenkintinas ir pareiškėjo reikalavimas atlyginti nepriklausomų turto vertintojų samdymo išlaidas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo V. Ū. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

L. e. Finansinių paslaugų ir rinkų priežiūros
departamento direktoriaus pareigas

Vaidas Cibas